

Mateusz Radajewski
Katedra Prawa Konstytucyjnego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytet Wrocławski

KAZUS – STANY NADZWYCZAJNE

W maju 2014 r. – w związku z wydarzeniami na Ukrainie – doszło do poważnego kryzysu dyplomatycznego między Polską a Rosją. 13 czerwca 2014 r. w czasie spotkania ministrów spraw zagranicznych Polski i Rosji przedstawiciel Federacji Rosyjskiej oświadczył, że jeśli Polska w ciągu 72 godzin nie wystąpi z NATO, dojdzie do rosyjskiej agresji na Polskę. Na powagę tych słów wskazywało m.in. skoncentrowanie znacznej ilości wojsk przy granicy z Polską oraz uzbrojenie dużej ilości rakiet balistycznych, co zostało potwierdzone m.in. przez wywiad Stanów Zjednoczonych.

W odpowiedzi na te wydarzenia Prezydent RP na oficjalny wniosek Rady Ministrów wprowadził stan wojenny na obszarze całego kraju, a następnie – na wniosek premiera – powołał jednego z generałów na stanowisko Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych. Ten natychmiast po objęciu stanowiska zaapelował o zmianę ustawy o stanie wojennym, tak by umożliwiała ona skuteczniejszą walkę z nieprzyjacielem. Autorytet Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych okazał się na tyle silny, że stosowna nowelizacja w ciągu kilku godzin została uchwalona przez Sejm, przyjęta bez poprawek przez Senat oraz podpisana przez prezydenta.

Jeszcze tego samego dnia do rządu zaczęły napływać informacje o masowych kradzieżach, rozbojach i dezercjach. By przeciwdziałać tym zjawiskom, Rada Ministrów wystąpiła do prezydenta z wnioskiem o wydanie rozporządzenia z mocą ustawy, które znacznie zaostrzałoby kary przewidziane w Kodeksie karnym za wyżej wymienione przestępstwa. Prezydent przystał na propozycje rządu i wydał odpowiednie rozporządzenie.

Sejm tymczasem doszedł do wniosku, że najrozsądniejszym posunięciem będzie uderzenie wyprzedzające na Rosję i wypowiedział jej wojnę. Polska wojnę wygrała.

Polecenie:

1. Oceń przedstawiony stan faktyczny (4 pkt)
2. Czy Twoim zdaniem rozporządzenie z mocą ustawy zostało wydane zgodnie z normami określonymi w art. 234 ust. 1 w związku z art. 228 ust. 3 Konstytucji RP odnoszącymi się do tzw. przedmiotowego zakresu rozporządzeń z mocą ustawy? (1 pkt)

Pytanie dodatkowe:

Naruszenia którego z przepisów rozdziału I Konstytucji RP dopuścił się Sejm? (1 pkt)